דרשוני כרך ב — אחד שלא מצא אשה

אחד שלא מצא אשהיעל אונטרמן

מעשה באחד שהגיע לפרקו, ולא מצא אשה.והיה אותו האיש צדיק וטוב לב, מכבד אביו ואמו, משכים קום ונותן צדקה ומתוודה ועושה תשובה, כי אמר 'אולי חטאתי בלבי ובירכתי אלוהים בלבבי, חס ושלום', וככה יעשה כל הימים.

מצא עזר שלא כנגדו, ונגדו שלא בעזרו, אך זיווג הגון לא מצא לו. ויפלו פניו מאוד.ויהי מקץ ימים וטרם מצא, וקץ בחייו. ויעש שתי שבתות לבדו ולא טעם מאומה, עד שנגלה עליו אליהו זכור לטוב.

אמר לו: בני, מפני מה אתה בוכה?אמר לו: שאני נחשב כמת, שנאמר 'השרוי בלא אשה שרוי בלא חיים'.אמר לו: אם מתאווה אתה לישא אשה, 'לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך' (בראשית יב, א) ועלה לך לירושלם.

עלה ולא הועיל לו כלום. התפלל ארבעים יום וארבעים לילה ולא הועיל לו כלום. פשפש במעשיו ולא הועיל לו כלום.חלשה דעתו.

הלך לדרוש את ה'. זעק זעקה גדולה ומרה ואמר: ריבונו של עולם, כתיב, 'על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד' (בראשית ב, כד) ואני רישא קיימתי, וסיפא מה יהא עליה?!ענה הקדוש ברוך הוא: 'מי זה מחשיך עצה במלין בלי דעת. אזר נא כגבר חלציך...' (איוב לח, ב–ג).

צווח ואמר לפניו: ריבונו של עולם, אתה ציוויתני במצוות פרו ורבו, ובברית מילה, וחינוך בנים, ומצוות עונה, והיאך אני מקיים כולי האי בלא אשה?ענה הקדוש ברוך הוא: 'האף תפר משפטי תרשיעני למען תצדק?' (איוב מ, ח).

נפל על פניו ואמר: מלכי ואלוהי, ולא היא – 'אני עבדך בן אמתך' (תהלים קטז, טז), אנא פתח למוסרי.אמר הקדוש ברוך הוא: 'טוב לגבר כי ישא על בנעוריו. ישב בדד וידם כי נטל עליו' (איכה ג, כז–כח).

אמר האיש: 'לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יה. יסר יסרני יה ולמות לא נתנני' (תהלים קיח, יז–יח) וקיבל עליו את הדין.שתק, ולא דיבר עוד מאומה מטוב עד רע.

אתא אליהו זכור לטוב ואמר: ריבונו של עולם, כולי עלמא נישאין, מחוטב עצים ועד למלך אשר בפלטרין, ויש לך אדם כזה ואתה מונע ממנו אשה וזרע? לית דין ולית דיין?!אמר לו: שתוק, כך

עלה במחשבה לפניי.שתק אליהו.שתק הקדוש ברוך הוא.ושכינה הולכת ובוכה: ''בְּנִי בְנִי', מי ייתן ואסבול אני תחתיך בני.

ובירכתי אלוהים בלבבי – לשון נקייה לומר 'וקללתי אלוהים בלבבי' ראו איוב א, ה: 'אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם'. שתי שבתות – ראו בבלי, שבת קיח, ע"ב: 'אמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בר יוחאי, אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן – מיד נגאלים'. השרוי בלא אשה שרוי בלא חיים – קהלת רבה ט, ט. לית דין ולית דיין?! – אין דין ואין דיין? (ויקרא רבה כח). שתוק, כך עלה במחשבה לפניי – ראו בבלי, מנחות כט, ע"ב. בני בני – שמואל ב' יט, א: 'בני אבשלום בני בני אבשלום מי יתן מותי אני תחתיך אבשלום בני בני'.